Súd:	Okresný súd Nitra
Spisová značka:	19Cpr/3/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu:	4124208239
Dátum vydania rozhodnutia:	19. 02. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Lucia Kuzmová
ECLI:	ECLI:SK:OSNR:2025:4124208239.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2 19Cpr/3/2024

Okresný súd Nitra sudkyňou JUDr. Luciou Kuzmovou v spore žalobcu: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX C., zast.: JUDr. Ing. Peter Lyžičiar, advokát, IČO: 52 334 490, so sídlom Svätoplukovo nám. 1/B, 949 01 Nitra, proti žalovanej: Slovenská republika – Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, IČO: 00 151 866, so sídlom Pribinova 2, 812 72 Bratislava, o zaplatenie nemajetkovej ujmy 7 167,70 eur, takto

r o z h o d o l :

2 19Cpr/3/2024

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 2 200 eur, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamieta.

III. Žalobca má proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

20 19Cpr/3/2024

1. Žalobou doručenou Okresnému súdu Nitra dňa 1.8.2024 sa žalobca domáhal zaplatenia sumy vo výške 7 167,70 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy. Súčasne si uplatnil nárok na náhradu trov konania.

2. V žalobe uviedol, že pracuje v hasičskom a záchrannom zbore (ďalej aj HaZZ) od roku 2001, v súčasnosti vykonáva funkciu hasič – záchranár na hasičskej stanici Nitra. Je slobodný, má jedno maloleté dieťa vo veku do 1 roka. Vo voľnom čase sa venuje turistike, rodine, priateľom a iným športovým a sociálnym aktivitám, ktoré je však nútený často potláčať. Služobný čas príslušníka HaZZ je rozvrhnutý nerovnomerne tak, že týždenný pracovný čas sa skladá z výkonu služby a určenej služobnej pohotovosti. Do konca roku 2021 boli pracovné zmeny rozvrhnuté na 17-hodinový výkon služby, po ktorom nasledovala určená 7-hodinová služobná pohotovosť na pracovisku. Od 1.1.2022 sú pracovné zmeny rozvrhnuté na 16-hodinový výkon služby, po ktorom nasleduje určená 8-hodinová

služobná pohotovosť na pracovisku, čo znamená, že žalobca v rámci jednej pracovnej zmeny strávi na pracovisku sústavne 24 hodín. Okrem určenej služobnej pohotovosti mu môže byť nariadená aj služobná pohotovosť mimo rozvrhnutia pracovného času, poprípade mu môže byť určená práca nadčas, kedy faktický výkon služby prekračuje viac ako 24 hodín sústavného výkonu. Tieto služobné pohotovosti sa nezapočítavajú do pracovného času a výkon týchto služobných pohotovostí nie je rozlíšený ani na výplatnej páske za príslušný kalendárny mesiac, kde je uvedený len súhrnný počet odpracovaných hodín služobnej pohotovosti. Za vykonávanie určenej služobnej pohotovosti je hasič odmeňovaný za každú hodinu pohotovosti peňažnou náhradou vo výške 15%, resp. 30 % zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu. Služobná pohotovosť je rozdelená na aktívnu časť (práca nadčas) a neaktívnu časť. Služobná pohotovosť je určovaná na čas nočných hodín. V prípade vyhlásenia poplachu počas služobnej pohotovosti, kedy sú hasiči vysielaní na zásah, sa služobná pohotovosť mení na pracú nadčas (aktívnu časť), inak trvá neaktívna časť. Žalobca za obdobie júl 2021 – jún 2024 vrátane odpracoval spolu 1 863,9 hodín určenej služobnej pohotovosti, pričom žiadna z týchto odpracovaných hodín služobnej pohotovosti mu nebola započítaná do pracovného času. Takýto postup považuje žalobca za nesúladný so smernicou Európskeho parlamentu a rady č. 2003/88/ES zo dňa 4.11.2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (ďalej len smernica 2003/88/ES). Žalobca zároveň v rámci výkonu zmenovej služby (v zmysle fondu pracovného času) v období júl 2021 - jún 2024 vrátane odpracoval spolu 5 904,7 hodín zmenovej služby (odpracovaných hodín zarátaných vo fonde pracovného času). Priemerný týždenný pracovný čas žalobcu (v rámci výkonu zmenovej služby zarátanej vo fonde pracovného času a určenej služobnej pohotovosti spolu) tak predstavoval počas celého žalovaného obdobia od júla 2021 do júna 2024 vrátane 49,62 hodín týždenne. Je teda zrejmé, že priemerný týždenný pracovný čas žalobcu počas žalovaného obdobia pravidelne presahoval nielen 40-hodinový týždenný služobný čas príslušníka HaZZ tak, ako to upravuje ust. § 85 ods. 2 zákona č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore (ďalej len zákon č. 315/2001 Z. z.), ale aj maximálne prípustný týždenný pracovný čas v dĺžke 48 hodín tak, ako to ustanovuje článok 6 písm. b) smernice 2003/88/ES.

Žalobca ďalej uviedol, že počas pracovnej pohotovosti aj v jej neaktívnej časti sa musí zdržiavať na pracovisku, z ktorého sa nesmie vzdialiť a musí byt vždy pripravený na vykonanie zásahu. Pri vyhlásení výjazdu sa tento vykonáva do 1 min. Napriek tomu neaktívna časť pracovnej pohotovosti sa nezapočítava do fondu pracovného času, čo sa prejaví tak, že aj keď reálne v súvislosti so služobnou činnosťou je žalobca na pracovisku, v rámci fondu pracovného času sa mu toto nevykazuje. Žiadna z hodín odpracovanej služobnej pohotovosti nie je započítavaná do fondu pracovného času, keďže vnútroštátna právna úprava v zákone č. 315/2001 Z. z. služobnú pohotovosť hasičov nepovažuje za služobný (pracovný) čas, čo je v rozpore s čl. 2 ods. 1 smernice 2003/88/ES a konštantnou judikatúrou Súdneho dvora EÚ (ďalej len Súdny dvor).

Žalobca poukázal na nesprávne transponovanie smernice 2003/88/ES do právneho poriadku SR. Základný problém vidí v obsahu pojmu pracovný čas tak, ako ho stanovuje smernica 2003/88/ES a judikatúra Súdneho dvora oproti úprave v zákone č. 315/2001 Z. z. V článku 2 smernice 2003/88/ES je vymedzený pojem pracovného času ako akýkoľvek čas, počas ktorého pracovník pracuje podľa pokynov zamestnávateľa a vykonáva svoju činnosť alebo povinnosti v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a / alebo praxou. Čas odpočinku je akýkoľvek čas, ktorý nie je pracovným časom. Súdny dvor vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že čas pracovnej (služobnej) pohotovosti treba v celom rozsahu zahrnúť do výpočtu maximálneho denného alebo týždenného pracovného času. Rozhodujúcim faktorom pre záver naplnenia pojmu „pracovný čas“ je skutočnosť, že pracovník je povinný byť prítomný na mieste určenom zamestnávateľom a musí mu byť k dispozícií v prípade potreby (rozsudok Súdneho dvora C-397/1, C-14/04). Rovnaké závery boli prijaté v rozhodnutiach Súdneho dvora týkajúce sa priamo práce hasičov (C-518/15). Vzhľadom na účelové oddelenie služobnej pohotovosti od služobného (pracovného) času, kedy služobná pohotovosť nie je započítavaná do fondu pracovného času, sa potom formálne z hľadiska vykazovania fondu pracovného času javí, že služobný čas neprekračuje 48 hodín týždenne. Služobná pohotovosť, ktorá je totiž žalobcovi určovaná, a ktorú odpracuje v zmysle vnútroštátnej právnej úpravy, nie je považovaná za súčasť jeho služobného času.

Žalobca sa považuje za aktívne vecne legitimovaného na uplatnenie žalovaných nárokov s poukazom na priamy účinok smerníc, z ktorého vyplýva, že jednotlivci môžu svoje práva uplatniť priamo v konaní pred vnútroštátnymi súdmi. Žalovaná je pasívne vecne legitimovaná ako členský štát Európskej únie, pričom v jej mene koná Ministerstvo vnútra SR, do pôsobnosti ktorého spadá Hasičský a záchranný zbor. S poukazom na judikatúru Súdneho dvora žalobca vymedzuje, že jednotlivec má právo na náhradu škody porušením únioového práva zo strany štátu, ak sú splnené 3 podmienky, a to: a) cieľom porušenej právnej normy únie je priznať jednotlivcom práva a porušenie je dostatočne závažné, b) existencia škody, c) priama príčinná súvislosť medzi týmto porušením a škodou. Keďže náš právny poriadok neobsahuje

žiadne konkrétne ustanovenia pre posúdenie a určenie výšky náhrady škody, ktorá vznikla porušením práva únie, žalobca poukazuje na analogické použitie ust. § 11 až 13 Občianskeho zákonníka.
Zásah do osobnosti žalobcu bol spôsobený tým, že žalobca priemerne každý týždeň odpracoval viac ako 48 hodín v rozpore s článkom 6 písm. b) smernice 2003/88/ES ako aj skutočnosťou, že žiadna z odpracovaných hodín určenej služobnej pohotovosti v žalovanom období od júla 2021 do júna 2024 nebola v rozpore s článkom 6 písm. b) smernice 2003/88/ES v spojení s článkom 2 bod 1 smernice 2003/88/ES započítaná do jeho pracovného času.
Výšku nemajetkovej ujmy žalobca určuje ako súčin počtu odpracovaných hodín služobnej pohotovosti za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roka a sumy zodpovedajúcej 35 % peňažnej náhrady z prináležiacej hodinovej odmeny za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roka (t. j. 50 % mínus 15 %) a v prípade odpracovania služobnej pohotovosti v čase pracovného pokoja, ako súčin odpracovaných hodín služobnej pohotovosti v čase pracovného pokoja a sumy zodpovedajúcej 20 % peňažnej náhrady z prináležiacej hodinovej sadzby za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roka (t. j. 50 % mínus 30 %). Výška škody vo forme nemajetkovej ujmy predstavuje sumu 7 167,70 eur. Žalobca počas žalovaného obdobia júl 2021 až jún 2024 odpracoval spolu 1 962,83 hodín určenej služobnej pohotovosti, ktorá mu nebola započítaná do služobného času. Po prepočte výšky škody predstavuje nemajetková ujma v peniazoch sumu 3,85 eur za každú hodinu porušovania práv žalobcu. Žalobca zdôraznil, že žalobou si neuplatnil mzdový nárok, ale domáha sa náhrady škody porušením úniového práva a spôsob výpočtu výšky škody podľa ust. § 122 zákona č. 315/2004 Z. z. použil výlučne z dôvodu neexistencie právnej úpravy, ktorá by presne stanovovala spôsob výpočtu náhrady škody v takýchto prípadoch.
Žalobca v závere žaloby poukázal na iné rozhodnutia súdov v obdobných veciach, v ktorých boli žalobcom porovnateľné nároky priznané.

3. Žalovaná vo vyjadrení k žalobe žiadala žalobu zamietnuť. Argumentovala, že platná právna úprava stavia príslušníka HaZZ na rovnakú právnu úroveň ako policajta, a pokiaľ smernica Rady 89/391/EHS v článku 2 ods. 2 hovorí, že sa neuplatňuje na osobitné činnosti verejných služieb, ako sú napríklad ozbrojené sily a polícia, na služobný vzťah príslušníka HaZZ sa nevzťahuje ani smernica 2003/88/ES. Vzhľadom na uvedené žalovaná namietala aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu.
Žalovaná uviedla, že smernica 2003/88/ES bola do slovenského právneho poriadku transponovaná okrem iného zákonom č. 315/2001 Z. z., čo je uvedené aj v transpozičnej prílohe č. 4 zákona pod bodom 5. Tvrdenia žalobcu o nesprávnej transpozícii smernice sú podľa žalovanej neopodstatnené. Ustanovenia § 85, § 91, § 92 zákona č. 315/2001 Z. z., ako aj ustanovenia Kolektívnej zmluvy 2021 (čl. 3), Kolektívnej zmluvy 2022 (čl. 3), Kolektívnej zmluvy 2023 (čl. 3) a Kolektívnej zmluvy 2024 (čl. 3) plne transponujú článok 2 ods. 1 smernice 2003/88/ES. Žalobcovi nepodarilo preukázať, že by štát neprebral smernicu 2003/88/ES do zákona správne.
Podľa žalovanej sa žalobca domáha náhrady mzdových nárokov vo forme doplatku za rozdiel medzi odmenou za určenú služobnú pohotovosť a nariadenú služobnú pohotovosť, čo v žalobe sám uviedol (bod 33. žaloby). V tomto smere žalovaná poukázala na ust. § 124 CSP a nutnosť žalobu posúdiť podľa jej obsahu. Žalobca vidí svoju ujmu v tom, že podľa jeho názoru má byť všetka služobná pohotovosť odmeňovaná ako nariadená služobná pohotovosť a žiada náhradu len za určenú služobnú pohotovosť, za ktorú bol odmenený vo výške 15 %, resp. 30 % zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu a škodu dopočítava do výšky 50 % zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu. Pri nariadenej služobnej pohotovosti žalobca už žiadnu škodu nepociťuje. To znamená, že ak by aj došlo k porušeniu smernice 2003/88/ES vo vzťahu k žalobcovi, a týmto porušením by boli hodiny nariadenej služobnej pohotovosti, tak by žalobca naďalej nepociťoval žiadnu ujmu vo vzťahu k týmto hodinám aj napriek tomu, že by išlo o zásah do jeho práv podľa čl. 6 smernice 2003/88/ES, ale stále by pociťoval škodu len vo vzťahu k určenej služobnej pohotovosti a stále len do výšky rozdielu medzi poskytnutou odmenou a 50 % zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu. Z uvedeného vyplýva, že žalobca síce opisuje údajné porušenie jeho práv podľa článku 6 písm. b) smernice 2003/88/ES, avšak len okrajovo a v zásade celá žaloba sa týka rozdielu medzi odmenou za určenú a nariadenú služobnú pohotovosť. Uvedené tvrdenie vyplýva aj zo skutočnosti, že žalobca vo svojej druhej tabuľke, resp. v bode 11. žaloby len spočítal fond pracovného času so služobnou pohotovosťou, avšak žiadnym spôsobom sa tomuto počítaniu bližšie nevenoval. Dokonca ani len nepoukazoval, či v tom-ktorom období došlo k porušeniu smernice alebo nie, keďže predmetnými výpočtami žalobca len simuluje svoje mzdové nároky s tým, že nesúhlasí s výškou odmeny za služobnú pohotovosť. Podľa žalovanej sa má článok 2 smernice 2003/88/ES vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby sa doba, ktorú príslušník strávi zdržiavaním sa na svojom útvare počas služobnej pohotovosti bezprostredne nadväzujúcej na

vykonávanie štátnej služby v rámci rozvrhnutia služobného času, pričom nevykonáva skutočnú prácu, odmeňovala iným spôsobom ako doba štátnej služby, počas ktorej tento príslušník plní služobné úlohy. Žalobca z hľadiska odmeny vyplatenej v predmetnom období za vykonanú štátnu službu tak nebol na svojich právach ukrátený. Žalovaná má za to, že keď rozdielne ohodnotenie určenej a nariadenej služobnej pohotovosti nepredstavuje skutočnú škodu, tak nemožno toto rozdielne ohodnotenie určenej a nariadenej služobnej pohotovosti považovať za spôsobilé na vypočítanie nemajetkovej ujmy. Ak Súdny dvor nepovažuje rozdielne ohodnotenie služobnej pohotovosti za škodu a takýto spôsob ohodnotenia služobnej pohotovosti povoľuje, tak nemožno toto rozhodnutie obísť tým spôsobom, že namiesto „skutočnej škody“ bude žalobca žiadať „nemajetkovú ujmu“.
Žalobca ako služobný čas posudzuje aj čerpanie všetkej dovolenky, čas plateného služobného voľna, či čas náhradného voľna za službu nadčas a službu vo sviatok. Pojmy „pracovný čas“ v zmysle čl. 2 ods. 1 smernice 2003/88/ES s fondom pracovného času však nemožno zamieňať. Zatiaľ čo pracovný čas podľa smernice 2003/88/ES započítava iba čas, počas ktorého pracovník pracuje podľa pokynov zamestnávateľa a vykonáva svoju činnosť alebo povinnosť v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a/alebo praxou; tak fond pracovného času započítava výkon štátnej služby, do ktorého sa v zmysle § 97 ods. 1 zákona o č. 315/2001 Z. z. započítava aj čas dovolenky a rôznych druhov voľna, ktoré v zmysle smernice 2003/88/ES spadajú pod čas odpočinku podľa čl. 2 ods. 2. Je zrejmé, že ide o 2 rozdielne pojmy, ktoré žalobca mylne a účelne zamieňa.
Žalovaná vzniesla námietku premlčania uvádzajúc, že premlčacia doba by sa mala viazať na deň služobnej pohotovosti, v rámci ktorej došlo k údajnému zásahu do práva žalobcu podľa článku 6 písm. b) smernice 2003/88/ES. Premlčacia doba vyplývajúca z § 101 Občianskeho zákonníka uplynie za 3 roky. Žalobca premlčaciu dobu viaže na splatnosť mzdy a teda jeho škoda mu vznikla až momentom vyplatenia mzdy z dôvodu, že mu nebola vyplatená suma, ktorú sám očakával; teda až po vyplatení jeho mzdy sa cítil byť poškodený, čo jednoznačne značí, že nežaluje nemajetkovú ujmu, ale mzdové nároky. Žalovaná ďalej zdôraznila, že je nevyhnutné rozlišovať medzi transpozíciou smernice a jej samotnou aplikáciou. Ak aj súd rozhodne, že smernica 2003/88/ES nebola transponovaný správne, tak je súd prvej inštancie naďalej povinný skúmať, či vôbec došlo pri aplikácií rozvrhovania služobného času žalobcu k porušeniu článku 6 písm. b) smernice 2003/88/ES alebo nie a je nevyhnutné, aby sa zisťovalo aj konkrétne porušenie jej článku 6 písm. b) vo vzťahu ku každému príslušníkovi HaZZ osobitne.
Žalobca neosvedčil, že by mu vznikol nárok na náhradu škody. Veľmi nejasným spôsobom stanovil „škodu“, ktorá mu mala vzniknúť tým, že vykonával nariadenú služobnú pohotovosť, za ktorú bol v zmysle platnej vnútroštátnej legislatívy odmeňovaný. Žalovaná tiež namietala, že v čase služobnej pohotovosti sa od žalobcu nevyžaduje „aktívna činnosť“ a teda mimo času skutočného výkonu práce môže žalobca odpočívať alebo sa venovať inej činnosti. Žalobca mal možnosť sa pred nástupom na vykonávanie štátnej služby v HaZZ oboznámiť so všetkými podmienkami výkonu služby, vopred vedel o platových podmienkach, o služobnej pohotovosti a služobnom čase ako aj o ďalších právach a povinnostiach, ktoré sa na príslušníka s nerovnomerným rozvrhnutím služobného času vzťahujú a akceptoval ich bez výhrad zložením služobnej prísahy ako podmienky vzniku služobného pomeru príslušníka. Dovolávanie sa neskoršieho porušenia osobnostných práv príslušníka spočívajúcich v ochrane zdravia, psychickej a telesnej integrity, nedostatku primeranej doby na odpočinok, ako aj k porušeniu práva na súkromie a rodinný život vníma žalovaná ako účelové a kontraproduktívne konanie zo strany žalobcu. Žalobca v žalobe ani netvrdí, že by tento zásah sa negatívne odrazil napr. v medziľudských vzťahoch či to, že by mal negatívny dopad na jeho zdravotný stav. Žalobca v žalobe žiadnym spôsobom nepreukázal, že by mu vznikol nárok na náhradu škody. Výšku nemajetkovej ujmy, ktorú žalobca požaduje vo výške 7 167,70 eur, žalovaná považuje za premrštenú a absolútne neprimeranú.
Žalovanej nie je tiež jasné, ako finančné ohodnotenie za určenú služobnú pohotovosť vo vzťahu k nariadenej služobnej pohotovosti môže spôsobovať to, že by žalobca mal údajne odpracoval viac ako 48 hodín týždenne v priemere za referenčné obdobie. Považuje za absurdné, aby konštatovanie o plynutí času žalobca preukazoval jeho rozdielnym finančným ohodnotením medzi určenou a nariadenou služobnou pohotovosťou. Predmetné vytvára absurdný záver, že počas nariadenej služobnej pohotovosti, počas ktorej je de facto do práv žalobcu zasahované viac, keďže je vyslovene zavolaný do služby v čase jeho voľna z dôvodu mimoriadnej situácie, tak počas tejto pohotovosti odrazu nepociťuje žiadnu ujmu.
Žalovaná namietala, že miestne príslušným súdom okresný súd, v ktorého obvode má ústredný orgán štátnej správy zodpovedný za transpozíciu namietanej smernice svoje sídlo. Keďže Ministerstvo vnútra SR ako orgán konajúci v mene žalovaného má svoje sídlo na Pribinovej 2 v Bratislave, príslušným je Mestský súd Bratislava IV.

4. Na vyjadrenie žalovanej reagoval žalobca v replike. Námietku žalovanej o tom, že služobná činnosť žalobcu nepatrí do pôsobnosti smernice 2003/88/ES považoval za nedôvodnú, zotrval na tvrdeniach o nesprávnom transponovaní smernice 2003/88/ES a poukázal na početné rozhodnutia súdov v porovnateľných sporoch. Opäť zdôraznil, že žalobca si neuplatnil mzdový nárok, domáha sa náhrady škody porušením únioného práva a spôsob výpočtu výšky škody podľa ust. § 122 zákona č. 315/2001 Z. z. použil výlučne z dôvodu neexistencie právnej úpravy, ktorá by presne stanovovala spôsob výpočtu náhrady škody v takýchto prípadoch.
Žalobca uviedol a vyčíslil len určenú služobnú pohotovosť, keďže táto tvorí za žalované obdobie gro protiprávneho konania a je kvantifikovaná v stovkách až tisícoch hodín. Neznamená to však, že by žalobca pri nariadenej služobnej pohotovosti „mal byť spokojný a neukrátený na svojich právach“ tak, ako sa to snaží uviesť žalovaná. Nariadená služobná pohotovosť takisto nie je započítaná v rozpore so smernicou 2003/88/ES do pracovného času žalobcu, a preto aj výkon tejto pohotovosti spôsobuje protiprávnosť konania žalovanej. Keby žalobca vyčíslil aj nariadenú služobnú pohotovosť, protiprávnosť konania žalovanej v nezapočítaní tejto pohotovosti do pracovného času by bola ešte vypuklejšia, pretože by ešte viac navýšila priemerný počet odpracovaných hodín nad maximálny povolený týždenný limit určený smernicou 2003/88/ES. Porušovanie smernice 2003/88/ES sa vzťahuje na celé žalované obdobie, ako aj na všetky referenčné obdobia, na ktoré poukazuje žalovaná vo svojej procesnej obrane. Žalobca považuje námietku premlčania vznesenú žalovanou za nedôvodnú a uvádza, že počiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby v prípade náhrady nemajetkovej ujmy je viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do práva žalobcu na zachovanie priemerného pracovného (služobného) času podľa článku 6 písm. b) smernice 2003/88/ES. Premlčacia doba preto začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy k takémuto zásahu došlo. Či došlo k prekročeniu priemerného pracovného (služobného) času možno spravidla zistiť v priebehu, resp. najneskôr po dovŕšení príslušného mesiaca. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy tak možno uplatniť v prvý deň nasledujúceho mesiaca, čo je v posudzovanom prípade za mesiac júl 2021 najskôr dňa 1.8.2021. Trojročná premlčacia doba na uplatnenie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy za mesiac júl 2021 plynula žalobcovi do 1.8.2024, kedy žalobca aj riadne podal žalobu.
Žalobca opäť poukázal na iné rozhodnutia súdov, v kontexte ktorých nevidí jeden rozumný argument, prečo mali súdy pristupovať iným spôsobom k rozhodovaniu skutkovo rovnakých prípadov. Predmetom prieskumu súdov bola aj otázka splnenia podmienok náhrady škody, pričom súdy konštantne zastávajú názor, že splnenie týchto podmienok je dané. Na iné rozhodnutia súdov žalobca poukázal aj v súvislosti s otázkou pracovného času v súvislosti s príslušníkom HaZZ. V iných konaniach sa súdy vysporiadali aj s námietkou žalovanej o neosvedčení, že by žalobcovi vznikol nárok na náhradu škody žiadnym spôsobom. Ujma u žalobcu spočívala v porušení jeho základného osobnostného práva – práva na súkromný a rodinný život, právo na ochranu zdravia, telesnej a psychickej integrity, spočívajúca predovšetkým v porušení práva na primeranú dobu odpočinku. Žalobca je pri výkone svojej práce dlhodobo „diskriminovaný“, a to aj napriek tomu, že vykonáva ťažkú a spoločenský nesporne potrebnú prácu.
Je preto práve na rozhodnutí súdu, aby aj v tomto ukážkovom prípade rozhodol v prospech žalobcu ako slabšej strany tohto sporu spôsobom, ktorým mu aspoň čiastočne prizná satisfakciu v podobe nemajetkovej ujmy, ktorá žiadnym spôsobom nevyčnieva v kontexte dnešných dní, výšky inflácie za posledné roky a hodnoty peňazí z podmienky primeranosti. Vyjadrenie jej hodinového priemeru ako rozdielu odslúžených hodín a uplatnenej sumy (ujmy) je totiž ešte nižšie ako je minimálna hodinová sadzba napr. pomocnej sily v kuchyni. Porušovanie práv žalobcu pritom bolo v rozsahu tisícok hodín len za posledné tri roky, ktorý už nie je možné vrátiť, a preto žalobca navrhuje, aby aj so zreteľom na tieto skutočnosti súd žalobe v plnom rozsahu vyhovel.

5. Žalovaná v duplike zotrvala na predchádzajúcej právnej argumentácii. Naďalej má za to, že žalobca si uplatňuje mzdový nárok spočívajúci v rozdielnom ohodnotení určenej služobnej pohotovosti a nariadenej služobnej pohotovosti. Zotrvala aj na námietke premlčania. Poukazuje na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach, ktoré konštatovali, že dovtedajšie rozhodovanie správne nebolo. Nie je pravdou, že všetky súdy rozhodujú v prospech príslušníkov HaZZ.
Podľa žalovanej prestavuje ust. § 86 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. transpozíciu článku 16 písm. b/ v spojení s článkom 17 ods. 3 písm. b/ bod iii) a článkom 19 a teda pojem priemerný týždenný pracovný čas sa má vyložiť tak, že tento sa počíta v referenčných obdobiach dlhých 6 mesiacov. Nemožno sa stotožniť s názorom žalobcu, že referenčné obdobia neexistujú v otázke výpočtu priemerného týždenného služobného času žalobcu. Otázka referenčného obdobia je v prípade HaZZ jednoznačne na mieste. Z § 1 ods. 1 zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov

(ďalej ako „zákon č. 314/2001 Z. z.“) možno jednoznačne vyvodiť cieľ HaZZ, ktorým je ochrana života a zdravia fyzických osôb, majetku a životného prostredia pred požiarmi. Smernica 2003/88/ES vo svojej preambule, ktorá predstavuje určitý výkladový základ každej smernice, v odseku 15 prezumuje potrebu pružnosti určitých ustanovení, cit.: „vzhľadom na otázku, ktorá pravdepodobne vznikne v podniku pri organizovaní pracovného času sa zdá, že je žiaduce zabezpečiť pružnosť pri uplatňovaní určitých ustanovení tejto smernice...“ Podľa odseku 16 prvej vety preambuly, cit.: „treba ustanoviť, že členské štáty alebo sociálni partneri môžu uplatniť odchýlky z určitých ustanovení smernice.“ Článok 17 ods. 3 smernice 2003/88/ES konkrétne stanovuje, od ktorých ustanovení smernice je možné sa odchýliť, pričom ich taxatívne vymedzuje ako: články 3, 4, 5, 8 a 16. Zároveň článok 17 ods. 3 bod b/ smernice konkrétne stanovuje aj činnosti, pri ktorých sa predmetné odchýlky využívajú a teda, cit.: „v prípade činností spojených s potrebou nepretržitej služby alebo výroby, najmä: iii) služby tlače, rádia, televízie, filmovej tvorby, pôšt a telekomunikácií, sanitky, protipožiarne služby a služby civilnej ochrany;“ S ohľadom na § 1 ods. 1 zákona č. 314/2001 Z. z. je na mieste konštatovať, že ochrana života a zdravia fyzických osôb, majetku a životného prostredia jednoznačne vyžaduje nepretržitú prevádzku každej hasičskej stanice, teda aby každá hasičská stanica mohla byť efektívne využitá 24 hodín denne a 7 dní v týždni. Je preto nevyhnutné, aby členský štát zabezpečil efektívny chod HaZZ tak, aby tento mohol chrániť práva všetkých občanov Slovenskej republiky. Opačný výklad predmetných ustanovení (t. j. výklad žalobcu) by mohol spôsobiť nemožnosť zabezpečiť nepretržitú prevádzku HaZZ. Žalovaná sa preto nestotožňuje s názorom žalobcu, že by sa otázka referenčného obdobia nevzťahovala na príslušníkov HaZZ.
Žalovaná ďalej poukázala na 3 podstatné dôvody, v zmysle ktorých je referenčné obdobie 6 mesiacov je aplikovateľné v prípade príslušníkov HaZZ v Slovenskej republiky:
1.) Smernica 2003/88/ES v preambule prezumuje potrebu zabezpečenia pružnosti niektorých jej ustanovení. V zmysle článku 17 je jedným z nich aj článok 16, t. j. pružnosť referenčného obdobia, v rámci ktorého sa počíta priemerný týždenný pracovný čas pracovníka, ktorý je stanovený v zmysle článku 16 na obdobie štyroch mesiacov. Následne článok 17 explicitne ustanovuje, že v prípade protipožiarnych služieb je možné sa od tohto článku 16 odchýliť, pričom v článku 19 ustanovuje referenčné obdobie šiestich mesiacov, resp. v prípade ak je to ustanovené v kolektívnej zmluve, tak až na obdobie 12 mesiacov. Keďže kolektívna zmluva vyššieho stupňa pre príslušníkov HaZZ žiadne takéto ustanovenie neobsahuje, možno pri aplikovaní Smernice 2003/88/ES dospieť k záveru, že referenčným obdobím pre protipožiarne služby je obdobie šiestich mesiacov.
2.) K rovnakému záveru možno dospieť aj pri skúmaní zákona č. 315/2001 Z. z. – konkrétne ustanovenia § 86 ods. 1. Podľa článku 288 ZFEU, cit.: „Smernica je záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom sa voľba foriem a metód ponecháva vnútroštátnym orgánom.“ Z citovaného ustanovenia jednoznačne vyplýva, že otázka transpozície smerníc do vnútroštátneho práva nevyžaduje doslovnú transpozíciu. Je preto na mieste prihliadať na cieľ pojmu „referenčné obdobie“ v zmysle smernice v komparácií s § 86 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. Smernica stanovuje referenčné obdobie na účely rozvrhu pracovného času do určitého obdobia, v rámci ktorého sa počíta priemer a to z dôvodov uvedených vyššie (potreby zabezpečiť nepretržitú prevádzku). Z povahy veci vyplýva, že „referenčné obdobie“ je obdobie, za ktoré je potrebné vypočítať priemerný pracovný čas. Slovo „referenčný“ je pri tom odvodené z latinského slova „referere“, teda podať správu (obdobne v slovenčine slová referovať, referát, referent a pod.). Je preto logické, že podať správu, t. j. vyčísliť priemerný týždenný pracovný čas, je potrebné za také obdobie, na aké je rozvrhnutý nerovnomerne rozvrhnutý pracovný čas. § 86 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. ustanovuje, cit.: „Služobný čas príslušníkov môže byť rozvrhnutý nerovnomerne. Nerovnomerne rozvrhnutý služobný čas príslušníkov je rozvrhnutý na obdobie šiestich mesiacov.“ Z dôvodu potreby ochrany života, zdravia, majetku a životného prostredia je predsa jednoznačne nevyhnutné, aby bola zabezpečená nepretržitá prevádzka hasičských staníc.
3.) V prípade príslušníkov HaZZ sa služby rozvrhujú vopred do obdobia šiestich mesiacov. Je preto na mieste konštatovať, že žalobca už v júli toho-ktorého roka by vedel uviesť, či má službu naplánovanú na Vianoce, 1. sviatok vianočný alebo 2. sviatok vianočný. Žalobca pri zisťovaní dopadu nesprávnej transpozície smernice 2003/88/ES vychádza čisto z období každého kalendárneho mesiaca, čo žalovaná namieta.
Žalovaná prepočítala priemerný počet týždenných odpracovaných hodín v jednotlivých 6-mesačných referenčných obdobiach žalobcu konštatujúc, že vo vzťahu k žalobcovi nebola smernica č. 2003/88/ES porušená v žiadnom referenčnom období. Svoje prepočty uviedla nasledovne:
1. Prvé referenčné obdobie plynie počnúc augustom 2021 do januára 2022. V predmetnom referenčnom období žalobca skutočne odpracoval spolu 1.178,640 hodín v 25,429 týždňoch, čo predstavuje v priemere 46,350 odpracovaných hodín týždenne.

2. Druhé referenčné obdobie plynie počnúc februárom 2022 do júla 2022. V predmetnom referenčnom období žalobca skutočne odpracoval spolu 1.096,450 hodín v 23,858 týždňoch, čo predstavuje v priemere 45,957 odpracovaných hodín týždenne.
3. Tretie referenčné obdobie plynie počnúc augustom 2022 do januára 2023. V predmetnom referenčnom období žalobca skutočne odpracoval 1.086,600 hodín v 23,572 týždňoch, čo predstavuje v priemere 46,097 odpracovaných hodín týždenne.
4. Štvrté referenčné obdobie plynie počnúc februárom 2023 do júla 2023. V predmetnom referenčnom období žalobca skutočne odpracoval 1.049,000 hodín v 24,572 týždňoch, čo predstavuje v priemere 42,690 odpracovaných hodín týždenne.
5. Piate referenčné obdobie plynie počnúc augustom 2023 do januára 2024. V predmetnom referenčnom období žalobca skutočne odpracoval 729,160 hodín v 15,715 týždňoch, čo predstavuje v priemere presne 46,398 odpracovaných hodín týždenne.
6. Šieste referenčné obdobie plynie počnúc februárom 2024 do júna 2024. V predmetnom referenčnom období žalobca skutočne odpracoval 911,500 hodín v 20,429 týždňoch, čo predstavuje v priemere presne 44,617 odpracovaných hodín týždenne.
Žalobca vo svojich výpočtoch do pracovného času zarátava aj časy – riadnej ročnej dovolenky (DOV), dodatkovej dovolenky (DOD), dovolenky vo sviatok (DOS), voľno z kolektívnej zmluvy (SVP), voľno za prácu vo sviatok (VS), či návštevu lekárskeho zariadenia (LEK) alebo sprevádzanie rodinného príslušníka do lekárskeho zariadenia (SRP), čo žalovaná namietala. Tvrdila, že z § 97 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. nikdy nevyplývalo, že by sa časy tam uvedené považovali za pracovný, resp. služobný čas. V žiadnej časti predmetného ustanovenia nie je ukotvené, že by dovolenka či iné platené služobné voľno boli služobný čas. Tieto časy sa iba posudzujú ako výkon štátnej služby z dôvodu, že tieto sa zapisujú do tzv. plachty služieb, ktorú predložil žalobca z dôvodu, že táto na konci každého mesiaca je odoslaná na mzdové oddelenie a je z nej tvorená výplatná páska. V prípade, ak by predmetné časy neboli vedené v plachte služieb, tak za tieto by žalobcovi nikdy nebola vyplatená mzda, ktorá mu zákonné prináleží.
Článok 2 smernice 2003/88/ES jasne rozlišuje medzi pracovným časom a časom odpočinku. Dokonca v článku 16 písm. b/ smernice 2003/88/ES je jasne dané, že časom odpočinku je akýkoľvek čas, ktorý nie je pracovným časom. Ide o veľmi širokú definíciu, pričom smernica 2003/88/ES explicitne reštriktívne upravuje iba pojem „pracovný čas“. Otázka, čo je to pracovný čas a čo je to čas odpočinku je jasne daná nielen v smernici 2003/88/ES ale aj v zákone č. 315/2001 Z. z.

6. V následnom písomnom vyjadrení žalobca reagoval na dupliku žalovanej akcentujúc správnosť rozhodovacej línie Krajského súdu v Banskej Bystrici. Považuje za nesprávnu snahu žalovanej o odvrátenie pozornosti od fondu pracovného času pri výpočtoch. Ak aj žalovaná poukazovala na niektoré rozhodnutia súdov, v ktorých dosiahla procesný úspech, išlo o rôzne dôvody, na základe ktorých boli niektoré žaloby zamietnuté. Nie je však možné ich považovať za zvrátenie názorovej línie v jej prospech. Odvolacie súdy naprieč celou SR sa vysporiadali aj s novou argumentáciou žalovanej a odmietli námietky žalovanej k transpozícii smernice 2003/88/ES, najmä čl. 2 ods. 2 smernice ako výnimky nepoužitia smernice na príslušníkov HaZZ, použiteľnosti referenčných období pri prepočtoch pracovného času na daný prípad, či samotné prepočty pracovného času žalobcu, od ktorého žalovaná odrátava dni dovolenky, PN či OČR.

7. Súd spor prejednal na pojednávaní za prítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu a zástupcu žalovanej. Na pojednávaní sa súd oboznámil s prednesmi zástupcov strán sporu a vykonal výsluch žalobcu. Pokiaľ ide o ostatný obsah spisu, podľa § 204 CSP súd dokazovanie listinami nachádzajúcimi sa v súdnom spise čítaním ich obsahu na pojednávaní nevykonal, pretože jednotlivé listinné dôkazy tvoriace obsah súdneho spisu, boli stranám sporu zaslané.

8. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní zotrval na podanej žalobe, ktorej žiadal vyhovieť uvádzajúc, že žalobca riadne osvedčil porušenie smernice voči jeho osobe, riadne osvedčil vznik nemajetkovej ujmy ako aj následok zásahu do jeho osobnostných práv. K námietkam žalovanej ohľadne použiteľnosti smernice, referenčných období, fondu pracovného času a spôsobu prepočtu pracovného času, ktorý uvádza žalovaná, odkázal na iné súdne rozhodnutia, v ktorých sa súdy s týmito námietkami vysporiadali.

9. Zástupca žalovanej na pojednávaní rovnako ako v písomných vyjadreniach argumentoval tým, že len samotná prípadná nesprávna transpozícia smernice ešte žiadny nárok na náhradu škody nezakladá. Tvrdil, že pracovný čas je nevyhnutné skúmať v 6-mesačných referenčných obdobiach, a to z viacerých

dôvodov. Prvý dôvod: samotná smernica už v preambule stanovuje v zmysle ods. 15 a 16, že určité odvetvia vyžadujú pružnosť pri uplatňovaní ustanovení smernice. V článku 17 ods. 3 písm. b) bod iii) sa explicitne ustanovujú protipožiarne služby ako aj odchýlka od článku 16, teda od 4-mesačného referenčného obdobia. Poukázal na § 1 ods. 1 zákona č. 314/2001 Z. z., ktorý stanovuje cieľ HaZZ, teda ochranu života, zdravia, osôb, majetku a životného prostredia s tým, že funkčnosť hasičských staníc je nevyhnutná pri nepretržitej prevádzke, a teda sa na príslušníka HaZZ uplatní odchýlka od referenčného obdobia. Druhý dôvod: referenčné obdobie ustanovuje § 86 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z., ktorý stanovuje, že nerovnomerne rozvrhnutý pracovný čas je rozvrhnutý na obdobie 6 mesiacov. Tretí dôvod: v zmysle kolektívnych zmlúv na rok 2023 a 2024 pre príslušníkov HaZZ platí, že referenčné obdobia sú 6-mesačné a v praxi sa to odzrkadľuje pri príprave a prerokovaní kolektívnych zmlúv, konkrétne v článku 3 ods. 15, kde sa uvádza „služobný úrad poskytne príslušníkovi na jeho žiadosť podľa § 141 ods. 3 písm. c) Zákonníka práce, jeden deň služobného voľna v prvom polroku kalendárneho roka a jeden deň v služobného roka v druhom polroku“. Štvrtý dôvod: aj z praxe vyplýva, že služby príslušníkov HaZZ sa v skutočnosti plánujú na 6 mesiacov. Poukázal aj na výkladové pravidlá komisie k smernici, kde sa uvádza, že „ak sú vnútroštátne súdy vyzvané, aby rozhodli o tom, či sa príslušný čas považuje za pracovný čas, alebo za čas odpočinku, nesmú obmedziť svoju analýzu na ustanovenia vnútroštátneho práva. Mali by preskúmať podmienky, ktoré sa v praxi vzťahujú na pracovný čas dotknutého pracovníka“. V súlade so znením smernice a s judikatúrou Súdneho dvora, ak príslušný čas nespĺňa tieto kritéria, treba ho považovať za čas odpočinku. Rovnako tieto výkladové pravidlá hovoria o skúmaní pri prekročení pracovného času v minimálne 4-mesačných intervaloch, avšak žalovaná trvá na aplikácii 6-mesačných referenčných období. Žalobca za jeden z hlavných dôkazov považuje výplatné pásky, kde sú však zarátané aj dni voľna, napr. riadna ročná dovolenka, dovolenka za sviatok, voľno z kolektívnej zmluvy a pod., za ktoré síce žalobcovi plat prináleží, avšak v danom čase nijakú prácu nevykonáva, preto nie je možné tieto časy aj v zmysle smernice považovať za pracovný čas. Tieto hodnoty sú uvádzané v systéme SAP alebo vo fonde pracovného času, avšak slúžia len na výpočet platu ale nie sú pracovným časom podľa žiadneho prameňa práva, či už sa jedná o smernicu, judikatúru alebo zákon č. 315/2001 Z. z. Žalobca v predmetnom konaní nepreukázal ani len prvú podmienku vzniku škody, žaloba je preto nedôvodná.

10. Žalobca vo výsluchu na pojednávaní uviedol, že pracuje ako záchranár, hasič na hasičskej stanici v Nitre na Klokočine od roku júla 2001, teda viac ako 23 rokov. Pracujú nad rámec pracovného času, viac ako 48 hodín týždenne, plus sú tam nejaké pracovné povinnosti a školenia mimo služieb. Nemajú inú možnosť, ako túto situáciu riešiť, len súdnou cestou. Snažili sa o komunikáciu s nadriadenými, napr. naposledy v októbri s riaditeľom, ktorý povedal, že on inú možnosť nemá, ako pokračovať takto ďalej, keďže stav hasičov nie je naplnený. Nie je možné čerpať náhradné voľno alebo dovolenku, čo by bolo možné, keby stav bol naplnený. Počas týchto služieb prichádza k nočnej pohotovosti. V jeho prípade sa jedná o najväčšiu stanicu na Slovensku. Hasič musí výjazdovať do jednej minúty v noci aj počas dňa, nie je tam žiadny rozdiel. Na hasičskej stanici sa nachádza aj hasičská zdravotná služba, ktorá slúži pre celý kraj, tiež plošina, ťažký vyslobodzovací špeciál. Tie výjazdy sa stávajú často aj v noci, niekedy sa stane, že hasič nejde na výjazd, ale poplach zobudí celú stanicu, a keď sa to stane 3-krát za noc, tak aj ten hasič, čo nebol na výjazde, si neoddýchne. Ak protistrana uvádzala, že v SAP-e je uvedená presná činnosť, nie je to tak. Počas víkendu sa starajú o zverený areál. Keď kolega kosil areál, susedia sa sťažovali, prečo kosia v nedeľu. Oni nemôžu povedať, že je nedeľa alebo sviatok a teda, že nerobia. Keď sa príde z výjazdu, či vo dne alebo v noci, auto a techniku, s ktorou sa zasahovalo, je potrebné uviesť do pohotovosti. Nie je to tak, že prídu a idú si ľahnúť. Treba sa postarať, doplniť palivo, vymeniť techniku, nové reťaze, aby sa dalo v prípade zásahu pokračovať. Čas trávený navyše na stanici, ktorý sa nedá stráviť doma, chýba, chýba kontakt s rodinou. Nie je jednoduché to nahradiť. Doma prichádza ku konfliktom, je mu vyčítané, že je stále v práci. Má malého syna, ktorý má 20 mesiacov a potrebovali riešiť, že nechcel behať, museli chodiť po doktoroch, chodí plávať, chodí cvičiť, je to kopec času. Snaží sa v robote si vymeniť služby alebo zobrať dovolenku, ale nie je to vždy možné. Kolegovia nemôžu vždy, čo chápe. Chceli to riešiť s riaditeľom, ale debata sa veľmi rýchlo ukončila, lebo im povedal, že on nevidí žiadny iný priestor, ako to vyriešiť. Čas, ktorý v práci strávi, nie je len tá nočná pohotovosť, sú tam aj školenia, ten čas, ktorý tam strávi mimo služieb, je asi ďalší mesiac navyše. Veľmi málo času potom strávi s rodinou. Niekedy aj priateľka hovorí, že čo zas majú, aký výcvik, prichádza k nezhodám v rodine. Sú to aj súťaže, ktoré prebiehajú počas celého roka, tie súťaže treba aj zabezpečiť. Ujmu pociťuje v tom, že prichádza o čas s rodinou, ktorý mu nikto nenahradí ničím, nemôže sa venovať svojmu synovi. Počas pohotovostí prichádza k prerušeniu nočného odpočinku. Nie je oddýchnutý, má poruchy spánku, čo sa mu stáva posledné tri roky. Máva bolesti hlavy aj 3-krát do mesiaca, kedy musí užiť lieky na bolesť

hlavy, predtým mal bolesti možno raz za 2 roky. Záznam o riešení problémov s riaditeľom neexistuje, ale bola tam prítomná celá zmena, čo by bolo možné dokladovať výsluchom ostatných kolegov. Do zboru nastupoval v roku 2001, kedy hasičské zbory patrili pod okresný úrad a nebolo mu konkrétne povedané, že bude mať 24-hodinú službu. Služba sa skladá zo 16 hodín práce – výkonu a 8 hodín pohotovosti. V tej dobe nevznikali takéto hodiny v rámci práce, ale vznikali len hodiny, ktoré hasič odrobil alebo absolvoval na školení. Tých školení bolo menej, bolo menej techniky. Tie hodiny, školenia sa začali hromadiť asi 10 rokov spätne. Pribúdala technika, výstroj, na každú techniku musí mať hasič školenie, preškolenie ročne alebo dvojročne. Zo zákona nemôžu štrajkovať, ani by to žiadny hasič nespravil, lebo nevedia, kedy bude výjazd. Svedomie by mu nedovolilo ľudí nechať bez pomoci. Keď bola jeho priateľka tehotná v 20-tom týždni a malé zomrelo, tak počas služby musel ísť domov. Našťastie sa to podarilo vyriešiť, že ju zaviezol do nemocnice, a potom sa musel do služby vrátiť. K hasičom nastúpil preto, lebo ho to baví, snaží sa prácu vykonávať svedomite. Ten čas tam strávený mu až tak nevadil, lebo nemal rodinu. Snažil sa o komunikáciu s nadriadenými, ale bezvýsledne. Prácu by nemenil. Nikdy nepracoval mimo HaZZ. V minulosti mal chorých starých rodičov, chodil s nimi po doktoroch a odkedy si založil rodinu, venuje sa rodine. Náhradné voľno žiada vždy, ako mu vznikajú hodiny. Nemá vedomosť o tom, že by im vznikali nejaké hodiny, ktoré by im preplácali. Na poslednej lekárskej prehliadke bol hodnotený kvalifikačným stupňom A. Do neaktívnej služobnej pohotovosti mu nadriadený v bežných prípadoch nezasahuje. Stáva sa napr. že chalani sa vrátia z výjazdu, niečo sa pokazí, tak ho vedúci zobudí, aby im s tým pomohol. Viackrát sa stalo, že vyskočila automatická brána z koľajníc, dvaja ju nenasunú, tak pomohol.

11. Z vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

12. Žalobca pracuje v HaZZ od roku 2001, pričom v súčasnosti vykonáva funkciu hasič – záchranár špecialista na hasičskej stanici Nitra. Žalobca je slobodný, má priateľku a 20-mesačného syna. V rámci voľného času sa snaží venovať sa rodine, je však presvedčený, že s rodinou trávi kvôli práci málo času, čo mu je zo strany jeho priateľky vyčítané. Vážnejšie zdravotné problémy nemá okrem problémov so spánkom. Tiež má častejšie bolesti hlavy, ktoré sa zintenzívnili v posledných troch rokoch. Situáciu ohľadom svojho pracovného času sa snažil riešiť s vedením, avšak neúspešne.

13. Zo strany žalovaného zostali nepopreté tvrdenia žalobcu uvádzané v žalobe, že služobný čas žalobcu je rozvrhnutý nerovnomerne tak, že týždenný pracovný čas sa skladá z výkonu služby a určenej služobnej pohotovosti. Do konca roku 2021 boli pracovné zmeny rozvrhnuté na 17-hodinový výkon služby, po ktorom nasledovala určená 7-hodinová služobná pohotovosť na pracovisku. Od 1.1.2022 sú pracovné zmeny rozvrhnuté na 16-hodinový výkon služby a nadväzujúcu 8-hodinovú služobnú pohotovosť na pracovisku. Jedna pracovná zmena pozostávajúca z výkonu služby a určenej služobnej pohotovosti trvá 24 hodín. Okrem určenej služobnej pohotovosti môže byť žalobcovi nariadená aj služobná pohotovosť mimo rozvrhnutia pracovného času. Obe služobné pohotovosti sa nezapočítavajú do pracovného času. Služobná pohotovosť je rozdelená na aktívnu časť (práca nadčas) a neaktívnu časť. Služobná pohotovosť je určovaná na čas nočných hodín. Do konca roka 2021 boli služobné pohotovosti vykonávané v čase 22:30 - 5:30 hod., od roku 2022 sú vykonávané v čase 22:00 - 6:00 hod. Na hasičskej stanici Nitra sa striedajú tri hasičské zmeny, t. j. každá pracovná zmena odslúži 24 hodín a následne má dva dni voľna.

14. Z výplatných pások žalobcu za jednotlivé mesiace v období júl 2021 až jún 2024 vyplýva fond pracovného času (FPČ), odpracované hodiny a pohotovosť na pracovisku v hodinách nasledovne:
7/2021 – FPČ: 170; odpracované hodiny: 143,33; pohotovosť na pracovisku: 42
8/2021 – FPČ: 151,20; odpracované hodiny: 137,72; pohotovosť na pracovisku: 45,48
9/2021 – FPČ: 170; odpracované hodiny: 175,40; pohotovosť na pracovisku: 57,60
10/2021 – FPČ: 166,90; odpracované hodiny: 133,27; pohotovosť na pracovisku: 42
11/2021 – FPČ: 170; odpracované hodiny: 153; pohotovosť na pracovisku: 56
12/2021 – FPČ: 175,10; odpracované hodiny: 158,10; pohotovosť na pracovisku: 63
1/2022 – FPČ: 176; odpracované hodiny: 148,82; pohotovosť na pracovisku: 57,71
2/2022 – FPČ: 144; odpracované hodiny: 128,23; pohotovosť na pracovisku: 63,77
3/2022 – FPČ: 160; odpracované hodiny: 112,70; pohotovosť na pracovisku: 55,30
4/2022 – FPČ: 162,50; odpracované hodiny: 55,50; pohotovosť na pracovisku: 24
5/2022 – FPČ: 165; odpracované hodiny: 149,50; pohotovosť na pracovisku: 71,50
6/2022 – FPČ: 160; odpracované hodiny: 146,31; pohotovosť na pracovisku: 61,69
7/2022 – FPČ: 160; odpracované hodiny: 129,43; pohotovosť na pracovisku: 62,81

8/2022 – FPČ: 144; odpracované hodiny: 120,48; pohotovosť na pracovisku: 47,52
9/2022 – FPČ: 161; odpracované hodiny: 114,47; pohotovosť na pracovisku: 54,53
10/2022 – FPČ: 192; odpracované hodiny: 162,20; pohotovosť na pracovisku: 69,80
11/2022 – FPČ: 164,50; odpracované hodiny: 149,15; pohotovosť na pracovisku: 71,35
12/2022 – FPČ: 163,50; odpracované hodiny: 131,50; pohotovosť na pracovisku: 64
1/2023 – FPČ: 166; odpracované hodiny: 134; pohotovosť na pracovisku: 64
2/2023 – FPČ: 171; odpracované hodiny: 64; pohotovosť na pracovisku: 32
3/2023 – FPČ: 164; odpracované hodiny: 132;, pohotovosť na pracovisku: 72
4/2023 – FPČ: 160; odpracované hodiny: 112; pohotovosť na pracovisku: 56
5/2023 – FPČ: 176; odpracované hodiny: 64,97; pohotovosť na pracovisku: 31,03
6/2023 – FPČ: 146; odpracované hodiny: 146,25; pohotovosť na pracovisku: 72
7/2023 – FPČ: 168; odpracované hodiny: 129,25; pohotovosť na pracovisku: 62,76
8/2023 – FPČ: 161; odpracované hodiny: 113; pohotovosť na pracovisku: 56
9/2023 – FPČ: 160; odpracované hodiny: 173,45; pohotovosť na pracovisku: 30,82
10/2023 – FPČ: 160; odpracované hodiny: 0; pohotovosť na pracovisku: 0
11/2023 – FPČ: 168; odpracované hodiny: 40; pohotovosť na pracovisku: 16
12/2023 – FPČ: 166; odpracované hodiny: 150; pohotovosť na pracovisku: 72
1/2024 – FPČ: 168; odpracované hodiny: 156,15; pohotovosť na pracovisku: 57,49
2/2024 – FPČ: 160; odpracované hodiny: 137; pohotovosť na pracovisku: 72
3/2024 – FPČ: 174; odpracované hodiny: 112,75; pohotovosť na pracovisku: 40
4/2024 – FPČ: 155; odpracované hodiny: 64; pohotovosť na pracovisku: 32
5/2024 – FPČ: 176,50; odpracované hodiny: 164,16; pohotovosť na pracovisku: 63,42
6/2024 – FPČ: 149,50; odpracované hodiny: 119,26; pohotovosť na pracovisku: 54,24.

Súd uvádza, že zistil drobné nezrovnalosti v počtoch odpracovaných hodín pracovnej pohotovosti uvádzaných v horeuvedených výplatných páskach v porovnaní so sumarizáciou predloženou žalobcom v podaní zo dňa 20.12.2024 (č. l. 245 spisu), uvádza však, že toto nemalo zásadný vplyv na právne posúdenie sporu. Možno totiž uzavrieť, že celkový počet odpracovaných hodín spolu s hodinami pracovnej pohotovosti presiahol limity stanovené smernicou č. 2003/88/ES, čo súd odôvodní nižšie.

15. Z lustrácie osoby žalobcu prostredníctvom Sociálnej poisťovne vykonávanie inej zárobkovej činnosti žalobcu nevyplýva. Skutočnosť, že žalobca nikde inde okrem HaZZ nepracoval, potvrdil vo výpovedi aj samotný žalobca.

16. Podľa článku 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

17. Podľa čl. 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky Slovenská republika môže medzinárodnou zmluvou, ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo na základe takej zmluvy preniesť výkon časti svojich práv na Európske spoločenstvá a Európsku úniu. Právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Prevzatie právne záväzných aktov, ktoré vyžadujú implementáciu, sa vykoná zákonom alebo nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2.

18. Podľa čl. 24 Všeobecnej deklarácie ľudských práv každý má právo na odpočinok a zotavenie vrátane rozumného vymedzenia pracovného času a pravidelnej platenej dovolenky.

19. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

20. Podľa § 13 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

21. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovolá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

22. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

23. Podľa § 85 ods. 1, 2 zákona č. 315/2001 Z. z. služobný čas príslušníka je časový úsek, v ktorom príslušník vykonáva štátnu službu a je k dispozícii služobnému úradu. Služobný čas príslušníka je 40 hodín týždenne. Skrátenie týždenného služobného času príslušníka možno dohodnúť v kolektívnej zmluve vyššieho stupňa.
24. Podľa § 86 ods. 1, 2, 3, 4 zákona č. 315/2001 Z. z. služobný čas príslušníkov môže byť rozvrhnutý nerovnomerne. Nerovnomerne rozvrhnutý služobný čas príslušníkov je rozvrhnutý na obdobie šiestich mesiacov. Pri nerovnomernom rozvrhnutí nesmie byť dĺžka služobného času v jednotlivých služobných dňoch vyššia ako 18 hodín. Celková dĺžka vykonávania štátnej služby a na ňu bezprostredne nadväzujúcej určenej služobnej pohotovosti v mieste vykonávania štátnej služby je najviac 24 hodín v služobnom dni. Za služobný deň podľa odseku 2 sa považuje deň, v ktorom príslušník podľa rozvrhu služobného času vykonáva štátnu službu. Vykonávanie služobných činností príslušníkov s nerovnomerne rozvrhnutým služobným časom sa rozvrhuje spravidla na obdobie jedného mesiaca. S plánovaným rozvrhom služobného času musí byť príslušník oboznámený najneskôr tri dni pred začiatkom kalendárneho mesiaca. Vo výnimočných prípadoch môže nadriadený určiť nástup na vykonávanie služby aj v čase kratšom ako tri dni pred plánovaným nástupom na vykonávanie štátnej služby.

25. Podľa § 91 ods. 1, 2, 3 zákona č. 315/2001 Z. z. štátnou službou nadčas je štátna služba vykonávaná nad rámec určeného služobného času. Štátna služba nadčas sa môže písomne nariadiť v naliehavom záujme štátnej služby, a to aj na dni služobného pokoja; ak ju nie je možné vopred písomne nariadiť, nariadi sa ústne a po jej skončení sa bezodkladne o tom urobí písomný záznam. Nepretržitý odpočinok medzi dvoma služobnými dňami sa nesmie pritom skrátiť na menej ako osem hodín. V kalendárnom roku možno príslušníkovi prikázať štátnu službu nadčas v rozsahu najviac 300 hodín.

26. Podľa § 92 ods. 1, 2 zákona č. 315/2001 Z. z. služobný úrad určuje príslušníkovi služobnú pohotovosť v štátnej službe v mieste vykonávania štátnej služby, ktorá bezprostredne nadväzuje na vykonávanie štátnej služby podľa § 86 ods. 2 v rámci rozvrhnutia služobného času. Na zabezpečenie nevyhnutných úloh môže služobný úrad v odôvodnených prípadoch nariadiť príslušníkovi služobnú pohotovosť mimo rozvrhnutia služobného času
a) v mieste vykonávania štátnej služby,
b) v mieste pobytu alebo na inom dohodnutom mieste,
c) s možnosťou použitia mobilných prostriedkov spojenia.

27. Podľa § 122 ods. 1, 2 zákona č. 315/2001 Z. z. ak je príslušníkovi podľa § 92 ods. 1 určená služobná pohotovosť, patrí mu za každú hodinu tejto pohotovosti peňažná náhrada 15% zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu, a 30% z tejto sumy, ak ide o deň služobného pokoja. Ak je príslušníkovi podľa § 92 ods. 2 nariadená služobná pohotovosť, patrí mu za každú hodinu tejto pohotovosti peňažná náhrada
a) 50% zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu, ak ide o pohotovosť vykonávanú v mieste vykonávania jeho štátnej služby, a 100% z tejto sumy, ak ide o deň služobného pokoja,
b) 15% zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu, ak ide o pohotovosť vykonávanú v mieste jeho pobytu, alebo na inom dohodnutom mieste, a 25% z tejto sumy, ak ide o deň služobného pokoja,
c) 5% zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu, ak ide o pohotovosť vykonávanú s možnosťou použitia mobilných prostriedkov spojenia, a 10% z tejto sumy, ak ide o deň služobného pokoja.

28. Podľa čl. 1 bod 2 smernice 2003/88/ES táto smernica sa vzťahuje na:
a) minimálne doby denného odpočinku, týždenného odpočinku a ročnej dovolenky, prestávky v práci a na maximálny týždenný pracovný čas a

b) určité aspekty nočnej práce, práce na zmeny a rozvrhnutie práce.
29. Podľa čl. 1 bod 3 prvá veta smernice 2003/88/ES táto smernica sa vzťahuje na všetky odvetvia činností, verejné a súkromné, v zmysle článku 2 smernice 89/391/EHS bez toho, aby boli dotknuté články 14, 17, 18 a 19 tejto smernice.

30. Podľa čl. 2 bod 1 smernice 2003/88/ES na účely tejto smernice „pracovný čas“ je akýkoľvek čas, počas ktorého pracovník pracuje podľa pokynov zamestnávateľa a vykonáva svoju činnosť alebo povinnosti v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a/alebo praxou.

31. Podľa čl. 2 bod 2 smernice 2003/88/ES na účely tejto smernice „čas odpočinku“ je akýkoľvek čas, ktorý nie je pracovným časom.

32. Podľa čl. 6 smernice 2003/88/ES členské štáty prijmú opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie toho, že v súlade s potrebou chrániť bezpečnosť a zdravie pracovníkov:
a) týždenný pracovný čas bude obmedzený zákonmi, inými právnymi predpismi alebo správnymi opatreniami alebo kolektívnymi zmluvami alebo dohodami medzi sociálnymi partnermi;
b) priemerný pracovný čas pre každé obdobie siedmich dní vrátane nadčasov neprekročí 48 hodín.

33. Podľa čl. 16 písm. b) smernice 2003/88/ES členské štáty môžu ustanoviť pre uplatňovanie článku 6 (maximálny týždenný pracovný čas) referenčné obdobie nepresahujúce štyri mesiace.

34. Podľa čl. 17 bod 3 písm. iii) smernice 2003/88/ES v súlade s odsekom 2 tohto článku sa môžu vykonať odchýlky článkov 3, 4, 5, 8 a 16 v prípade činností spojených s potrebou nepretržitej služby alebo výroby, najmä: služby tlače, rádia, televízie, filmovej tvorby, pôšt a telekomunikácií, sanitky, protipožiarne služby a služby civilnej ochrany.

35. Súd v prvom rade skúmal splnenie procesných podmienok konania (§ 161 CSP).

36. Súd má právomoc tento spor prejednať a rozhodnúť. Spor o náhradu škody spôsobenej jednotlivcovi porušením práva EÚ v dôsledku nesprávneho prebratia, resp. uplatňovania smernice vo vnútroštátnom právnom poriadku je nutné zaradiť medzi súkromnoprávne spory a z judikatúry Súdneho dvora jednoznačne vyplýva, že spory o náhrady škody spôsobenej porušením práva EÚ medzi jednotlivcom a štátom majú rozhodovať príslušné vnútroštátne súdy. Súdny dvor vo veci C-429/09 (Günter Fuß proti Stadt Halle) rozhodol, že predmetná smernica má priamy účinok, keďže priznáva jednotlivcom práva, ktoré môžu uplatniť priamo v konaní pred vnútroštátnymi súdmi. Právomoc súdu na konanie a rozhodovanie v prejednávanej veci je daná s poukazom na § 3 CSP, keďže neexistuje žiadny iný orgán disponujúci kompetenciou zverenou ústavnými normami, resp. zákonom na rozhodnutie o práve žalobcu na náhradu škody voči štátu z titulu porušenia práva EÚ.

37. Ďalej súd zisťoval, či je daná miesta príslušnosť Okresného súdu Nitra v prejednávanom spore. Nebolo sporným, že žalobca vykonáva služobnú činnosť v meste Nitra, hasičská stanica Klokočina. Žalobca si v súlade s ustanovením § 19 ods. 1 písm. b) CSP v rámci miestnej príslušnosti danej na výber zvolil na podanie žaloby Okresný súd Nitra ako súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody. Okresný súd Nitra je na prejednanie tohto sporu miestne príslušný. Žalobca si v danom prípade neuplatnil mzdové nároky, teda nežiada doplatiť rozdiel za určenú služobnú pohotovosť, ale z obsahu žaloby je zrejmé, že toto vyčíslenie použil len pre vyčíslenie náhrady nemajetkovej ujmy.

38. Žalobcovi svedčí aktívna legitimácia na uplatňovanie žalovaného nároku. Ide o fyzickú osobu – jednotlivca domáhajúcu sa voči žalovanej – štátu náhrady nemajetkovej ujmy v dôsledku zásahu do jeho osobnostných práv porušením práva EÚ. Nedôvodná je aj námietka žalovanej, že smernica 2003/88/ES sa na príslušníkov HaZZ nevzťahuje. V tejto súvislosti žalovaná namietala, že platná právna úprava stavia príslušníka HaZZ na rovnakú právnu úroveň ako policajta, a pokiaľ smernica Rady 89/391/EHS v článku 2 ods. 2 hovorí, že sa neuplatňuje na osobitné činnosti verejných služieb, ako sú napríklad ozbrojené sily a polícia, na služobný vzťah príslušníka HaZZ sa nevzťahuje ani smernica 2003/88/ES. Takýto výklad podľa názoru súdu nie je správny. Článok 1 ods. 3 smernice 2003/88/EHS definuje rozsah pôsobnosti smernice na všetky odvetvia činností, verejné i súkromné, pričom výslovne odkazuje na článok 2 smernice 89/391/EHS. Smernica 89/391/EHS v čl. 2 ods. 1 uvádza, že sa vzťahuje na všetky

odvetvia činnosti, verejné a súkromné (priemysel, poľnohospodárstvo, obchod, administratívu, služby, vzdelávanie, kultúru, voľný čas atď.). Podľa čl. 2 ods. 2 sa smernica 89/391/EHS neuplatňuje tam, kde sú s ňou nevyhnutne v rozpore charakteristiky vlastné pre určité osobitné činnosti verejných služieb, ako sú napríklad ozbrojené sily, polícia alebo pre určité osobitné činnosti služieb civilnej ochrany. Po vyhodnotení dotknutých ustanovení smerníc má súd za to, že výnimka podľa článku 2 ods. 2 smernice 89/391/EHS sa na služobnú činnosť žalobcu nevzťahuje. Súd v tomto smere uplatňoval výklad práva EÚ, ktorý podal Súdny dvor, pričom z jeho judikatúry vyplýva, že čl. 2 ods. 2 smernice 89/391/EHS nevylučuje z jej pôsobnosti služby civilnej ochrany ako také, ale len „určité osobitné činnosti“ týchto služieb, ak charakteristiky vlastné pre určité osobitné činnosti odporujú použitiu ustanovení tejto smernice. Uvedená výnimka bola prijatá len na účel zabezpečiť riadne fungovanie služieb nevyhnutných na ochranu verejnej bezpečnosti, zdravia a poriadku, ak nastane osobitne vážna situácia alebo situácia osobitného rozsahu (napríklad katastrofa), pre ktorú je typické, že nie je možné rozvrhnúť pracovný čas pre zásahové a záchranné tímy (rozsudok v spojených veciach C-397/01 až C-403/01 Pfeiffer). Obdobne vo veci C-52/04 Súdny dvor uviedol, že smernica 89/391/EHS sa musí uplatňovať na činnosti hasičskej služby, aj keď tieto činnosti zásahové sily v teréne vykonávajú bez ohľadu na to, či sú zamerané na boj proti požiarom alebo poskytnutie pomoci iným spôsobom, ak sú vykonávané za obvyklých podmienok v súlade s poslaním, ktoré bolo zverené príslušnej službe, a to aj vtedy, keď zásahy, ktoré môžu byť spojené s týmito činnosťami, sú vzhľadom na svoju povahu nepredvídateľné a môžu vystaviť pracovníkov, ktorí ich vykonávajú, určitému riziku, pokiaľ ide o ich bezpečnosť a/alebo zdravie. Z uvedeného súd vyvodil, že na činnosti zásahových síl verejnej hasičskej služby sa v zásade nevzťahuje výnimka uvedená v čl. 2 ods. 2 prvej vety smernice 89/391/EHS, ale tieto činnosti naopak patria do pôsobnosti tejto smernice, pokiaľ sú vykonávané za obvyklých podmienok. Súdny dvor v rozsudku vo veci C-518/15 dospel k záveru, že na uvedené činnosti hasičského zboru, pokiaľ sú vykonávané za obvyklých podmienok v súlade s poslaním zvereným príslušnej službe, sa má uplatniť aj smernica 2003/88/ES. V konaní žiadnou zo strán sporu nebolo tvrdené a preukázané, že by v rozhodnom období výkon práce žalobcu, vrátane služobnej pohotovosti zahŕňal výkon takej činnosti, ktorá by sa vymykala obvyklým podmienkam a bolo by ju možné považovať za osobitne vážnu situáciu alebo situáciu osobitného rozsahu (dosahujúcu intenzitu katastrofy), kedy by nebolo možné rozvrhnúť pracovný čas pre zásahové a záchranné tímy.

39. K namietanému nedostatku pasívnej vecnej legitimácie súd s poukazom na čl. 288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie uvádza, že smernica je záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, pričom sa voľba foriem a metód ponecháva vnútroštátnym orgánom. Podľa čl. 29 smernice 2003/88/ES táto smernica je adresovaná členským štátom. Žalovaná ako členský štát a adresát smernice 2003/88/ES je tak zodpovedná za prijatie všetkých opatrení legislatívnej aj faktickej povahy s cieľom dosiahnutia účelu smernice. Žalovaná Slovenská republika ako štát je zodpovedná aj za nesprávnu transpozíciu smernice 2003/88/ES v prípade jej nesprávneho prebratia do právneho poriadku. Za Slovenskú republiku, ktorá je tak vecne pasívne legitimovaným subjektom v konaní o náhradu škody pre nesprávnu transpozíciu smernice 2003/88/ES, koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky ako ústredný orgán štátnej správy, do ktorého pôsobnosti patrí Hasičský a záchranný zbor SR (§ 11 písm. c/ zákona č. 575/2001 Z. z.).

40. Predmetom žaloby bol nárok žalobcu na zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej žalobcovi porušením únijného práva. Pre vznik zodpovednosti žalovanej za vznik takejto ujmy musia byť splnené zákonné predpoklady. Týmito predpokladmi sú: a/ porušenie právnej normy EÚ, b/ vznik škody (nemajetkovej ujmy) na strane žalobcu, c/ existencia príčinnej súvislosti medzi porušením práva EÚ a škodou spôsobenou žalobcovi. Všetky uvedené predpoklady musia byť naplnené súčasne.

41. K prvému zo zmienených predpokladov súd uvádza, že považoval za preukázané, že došlo k porušeniu čl. 6 písm. b) smernice 2003/88/ES, keď žalovaná ako členský štát EÚ neprijala opatrenia (prostredníctvom na to určenej právnej úpravy), aby priemerný pracovný čas žalobcu pre každé obdobie siedmych dní vrátane nadčasov neprekročil 48 hodín. Z právnej úpravy zákona č. 315/2001 Z. z. a na ňu nadväzujúcej aplikačnej praxe je zrejmé, že maximálny priemerný prípustný pracovný čas 48 hodín týždenne nerešpektuje. Smernica 2003/88/ES nebola do nášho právneho poriadku transponovaná tak, aby žalobcovi zabezpečila ochranu práv uvedených v čl. 6 písm. b) predmetnej smernice. Súdny dvor vo viacerých svojich rozhodnutiach ako napr. C-397/01 Pfeiffer a C-437/05 Vorel opakovane zdôrazňoval, že čas pracovnej pohotovosti na pracovisku je potrebné v celom rozsahu zahrnúť do výpočtu maximálneho denného alebo týždenného pracovného času a pracovná pohotovosť vykonávaná pracovníkom v režime fyzickej prítomnosti v zariadení zamestnávateľa sa považuje ako celok za

pracovný čas nezávisle od toho, akú prácu skutočne pracovník vykonáva. Osobitne v prípade hasičov Súdny dvor potvrdil, že pracovný čas zodpovedajúci pracovnej pohotovosti a pohotovostnej službe, počas ktorých je dotknutý pracovník fyzicky prítomný na pracovisku, je súčasťou pojmu pracovný čas a nesmie prekročiť maximálny týždenný pracovný čas ustanovený smernicou č. 2003/88/ES (C-429/09, C-52/04).
Smernica 2003/88/ES bola do našej právnej úpravy prebratá zákonom č. 315/2001 Z. z., čo vyplýva z prílohy č. 4 bod 5 k tomuto zákonu. Zákon č. 315/2001 Z. z. umožňuje rozvrhnúť príslušníkovi HaZZ nerovnomerný pracovný čas. Neaktívnu časť služobnej pohotovosti zákon explicitne nezaraďuje do výkonu štátnej služby, práve naopak, z ust. § 86 zákona č. 315/2001 Z. z. pri nerovnomernom rozvrhnutí služobného času vyplýva, že zákon rozlišuje medzi dĺžkou vykonávania štátnej služby a na ňu nadväzujúcou služobnou pohotovosťou v mieste vykonávania štátnej služby. Rozlíšenie je zreteľné aj z pri odmeňovaní podľa § 103 ods. 5, keď zákon jednoznačne rozlišuje služobný príjem na jednej strane, ktorého zložky sú uvedené v § 103 ods. 1, vrátane napr. platu za štátnu službu nadčas a na druhej strane peňažnú náhradu za služobnú pohotovosť v štátnej službe ako osobitný mzdový nárok upravený v § 122 tohto zákona, kde sa uvádza na jednej strane neaktívna časť služobnej pohotovosti (a to vrátane určenej služobnej pohotovosti na pracovisku v zmysle § 92 ods. 1 zákona), za ktorú patrí príslušníkovi náhrada za služobnú pohotovosť, a na druhej strane výkon štátnej služby, ku ktorému dôjde počas trvania pohotovosti, za ktorý už uvedená náhrada príslušníkovi nepatrí, ale patrí mu služobný príjem (konkrétne jeho zložka – plat za štátnu službu nadčas). Z ustanovení zákona však nevyplýva, že by služobná pohotovosť hasičov v mieste výkonu služby bola v rozhodnom období považovaná za súčasť ich služobného času a práve v tejto skutočnosti spočíva rozpor slovenskej právnej úpravy zákona č. 315/2001 Z. z. s právom EÚ. Cieľ čl. 6 písm. b) smernice 2003/88/ES, t. j. neprekročenie priemerného týždenného pracovného času pracovníka v rozsahu 48 hodín vrátane nadčasov nebol v prípade zákona č. 315/2001 Z. z. naplnený.

42. Ďalším predpokladom zodpovednosti žalovanej je preukázanie existencie ujmy na strane žalobcu spočívajúcej v porušení práva žalobcu na smernicou stanovený maximálny pracovný čas v rozsahu 48 hodín. Tvrdenia žalobcu o prekročení maximálneho pracovného času boli tiež preukázané. Bol tiež preukázaný zásah do osobnostných práv žalobcu, a to práva na ochranu zdravia, odpočinok a rodinný život žalobcu.
Posudzované obdobie od júla 2021 do júna 2024 tvorí 1 096 dní, čo predstavuje 156,57 týždňov. Pri dodržaní obmedzenia vyplývajúceho z čl. 6 písm. b) smernice 2003/88/ES, teda maximálneho týždenného pracovného času 48 hodín, na uvedené rozhodné obdobie pripadá maximálny pracovný čas 7 515,36 hodín (156,57 týždňov x 48 hod.). Z dokazovania vyplynulo, že žalobca v posudzovanom období po zohľadnení služobného pracovného času a služobnej pohotovosti realizoval výkon práce v rozsahu cca 7 798,52 hodín (výpočet súdu podľa výplatných pások), t. j. o 283,16 hodín navyše oproti maximálnemu prípustnému času za dané obdobie vyplývajúcemu zo smernice, čo zodpovedá v priemere 1,81 hodine týždenne navyše oproti stanovenému maximu. Súd zdôrazňuje, že sa jedná o maximálny prípustný čas stanovený právom EÚ, ktoré malo byť prebraté aj do slovenskej vnútroštátnej právnej úpravy. Žalobca pritom realizoval výkon práce nielen zjavne nad rámec zákonom určeného služobného času 40 hodín týždenne, ale aj nad rámec maximálneho prípustného pracovného času 48 hodín týždenne vyplývajúceho zo smernice.
Žalovaná v konaní žiadala posudzovať maximálny týždenný pracovný čas žalobcu v referenčných obdobiach 6 mesiacov. Vo vzťahu k uvedenému súd konštatuje, že smernica 2003/88/ES v čl. 16 písm. b) umožňuje členským štátom ustanoviť pre uplatňovanie článku 6 (maximálny týždenný pracovný čas) referenčné obdobie nepresahujúce štyri mesiace. V tejto súvislosti je nevyhnutné si uvedomiť, že na to aby sa takéto ustanovenie mohlo uplatňovať, bolo nevyhnutné, aby bolo prevzaté do nášho právneho poriadku. Zo zákona č. 315/2001 Z. z. však nevyplýva, že by SR uvedené ustanovenie prevzala, a teda že by maximálny týždenný pracovný čas bolo možné dodržiavať a skúmať v rámci referenčného obdobia 4 mesiacov, resp. za splnenia smernicou stanovených podmienok aj v dlhšom období. Súd sa nestotožňuje ani s tvrdením, že čl. 19 smernice rozširuje referenčné obdobie až na šesť mesiacov, keď toto zo znenia smernice ako záväzné pravidlo nevyplýva (ide len o možnosť výnimky). Ustanovenie § 86 zákona č. 315/2001 Z. z. sa týka nerovnomerného rozvrhnutia služobného času (na obdobie šiestich mesiacov), avšak uvedené nesúvisí s maximálnym obmedzením týždenného pracovného času podľa smernice, teda nejde o určenie referenčného obdobia v súvislosti s priemernou maximálnou dĺžkou týždenného pracovného času, a to aj s prihliadnutím na to, že do zákona nebolo transponované ani ustanovenie o stanovení maximálneho týždenného pracovného času. Napokon

referenčné obdobie 6 mesiacov bolo do právneho poriadku zavedené až novelou k 1.11.2024, čo potvrdzuje závery o jeho absencii v právnej úprave platnej do 31.10.2024.
Za podstatné súd považuje zdôrazniť, že aj v prípade, ak pracovný čas žalobcu skúmal v 6-mesačných referenčných obdobiach tak, ako to navrhuje žalovaná, dospel prepočtom k záveru, že priemerný týždenný pracovný čas žalobcu bol prekročený v 5-tich zo 6-tich posudzovaných obdobiach. Súd v tejto súvislosti poukazuje na prehľad odpracovaných hodín, určenej služobnej pohotovosti a priemerného týždenného času tvoriaci prílohu vyjadrenia žalobcu zo dňa 20.12.2024 (č. l. 245 spisu) a výplatné pásky žalobcu (č. l. 29 spisu, popísané v bode 15 tohto odôvodnenia).
Sčítaním počtu odrobených hodín (FPČ) a hodín pohotovosti v období 07/2021-12/2021 dospel súd k počtu hodín spolu 1309,28, čo predstavuje týždenný priemer 49,80 hod.; pozn. súd vychádzal z počtu týždňov v tomto období 26,29 (184 dní/7).
Sčítaním počtu odrobených hodín (FPČ) a hodín pohotovosti v období 01/2022-06/2022 dospel súd k počtu hodín spolu 1301,47, čo predstavuje týždenný priemer 50,32 hod. (pozn. súd vychádzal z počtu týždňov v tomto období 25,86 (181 dní/7).
Sčítaním počtu odrobených hodín (FPČ) a hodín pohotovosti v období 07/2022-12/2022 dospel súd k počtu hodín spolu 1355,01, čo predstavuje týždenný priemer 51,54 hod. (pozn. súd vychádzal z počtu týždňov v tomto období 26,29 (184 dní/7).
Sčítaním počtu odrobených hodín (FPČ) a hodín pohotovosti v období 01/2023-06/2023 dospel súd k počtu hodín spolu 1310,03, čo predstavuje týždenný priemer 50,66 hod. (pozn. súd vychádzal z počtu týždňov v tomto období 25,86 (181 dní/7).
Sčítaním počtu odrobených hodín (FPČ) a hodín pohotovosti v období 07/2023-12/2023 dospel súd k počtu hodín spolu 1220,58, čo predstavuje týždenný priemer 46,42 hod. (pozn. súd vychádzal z počtu týždňov v tomto období 26,29 (184 dní/7).
Sčítaním počtu odrobených hodín (FPČ) a hodín pohotovosti v období 01/2024-06/2024 dospel súd k počtu hodín spolu 1302,15, čo predstavuje týždenný priemer 50,08 hod. (pozn. súd vychádzal z počtu týždňov v tomto období 26 (182 dní/7).
Z uvedeného je zrejmé, že aj za použitia 6-mesačného referenčného obdobia možno dospieť k záveru, že k porušeniu čl. 6 písm. b) smernice 2003/88/ES v prípade žalobcu dochádzalo. Hoci podľa prepočtu súdu bol v jednom z uvedených referenčných období priemerný týždenný pracovný čas žalobcu tesne pod hranicou 48 hodín, za použitia referenčného obdobia 6 mesiacov bol potom jeho pracovný čas o to viac prekročený v ďalších referenčných obdobiach.
Žalovaná namietala postup žalobcu, ktorý pri prepočte skutočne odpracovaných hodín vychádzal z fondu pracovného času. Tvrdila, že nejde o správny ukazovateľ poukazujúc na ust. § 97 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. Názor žalovanej súd nepovažuje za správny a uvádza, že práve z citovaného ustanovenia expressis verbis vyplýva, že ako vykonávanie štátnej služby sa posudzuje aj čas čerpania dovolenky, plateného služobného voľna, zdokonaľovacej služby podľa osobitného predpisu, účasti na rekondičnom pobyte, prehlbovania kvalifikácie... tiež neprítomnosť služobníka v štátnej službe z dôvodu dočasne neschopnosti na vykonávanie štátnej služby z dôvodu choroby alebo úrazu, karantény atď. Fond pracovného (služobného) času vo všeobecnosti označuje súhrn pracovného času, ktorý má zamestnanec odpracovať za určitý časový úsek, spravidla za týždeň, mesiac alebo rok. Z takto definovaného pojmu fondu pracovného času potom podľa názoru súdu nie je dôvod nevychádzať pri zohľadnení odpracovaných hodín žalobcu. Zákonodarca až novelou účinnou od 1.11.2024 do zákona č. 315/2001 Z. z. doplnil odsek 3 a upravil, že napr. dovolenku nie je možné započítavať do priemerného pracovného času, čo vzhľadom na vnútornú logiku uvedeného ustanovenia potvrdzuje nutnosť v prípade absencie tejto úpravy (spomenutého odseku 3), tam uvedený čas do priemerného pracovného času zahrnúť. Z jednotlivých ID plachiet žalobcu naviac vyplýva, že aj zamestnávateľ do odpracovaných hodín žalobcu započítaval aj dovolenky, PN-ky, rehabilitácie a pod. (napr. ID plachty za mesiac 09/2023 a 10/2023, kde sa do odpracovaných hodín zohľadnila aj pracovná neschopnosť žalobcu alebo mnohé ďalšie ID plachty, kde sa do odpracovaných hodín zohľadnila aj dovolenka žalobcu).

43. Súd mal preukázaný i tretí predpoklad zodpovednosti žalovanej za nemajetkovú ujmu, keď u žalobcu došlo k vzniku nemajetkovej ujmy v dôsledku zásahu do jeho práva na ochranu zdravia a práva na odpočinok práve v príčinnej súvislosti s porušením práva EÚ zo strany žalovanej.

44. Nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy je nárokom sui generis, ktorý má svoj základ v záväzkoch žalovanej voči EÚ a nie vo vnútroštátnom práve Súd v danej veci analogicky aplikoval ustanovenia slovenského právneho poriadku o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy priznávanej fyzickým osobám v prípade zásahu do ich osobnostných práv v zmysle § 13 v spojení s §11 Občianskeho

zákonníka a pri určení výšky náhrady prihliadal na kritéria stanovené zákonom ako aj súdmi v obdobných prejednávaných veciach. V posudzovanej veci bol preukázaný zásah do práva na ochranu osobnosti žalobcu, a to práva na ochranu jeho zdravia, práva na odpočinok a práva na súkromie a rodinný život. V súvislosti s týmto zásahom sa žalobca dožadoval priznania náhrady nemajetkovej ujmy. V zmysle ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka peňažná satisfakcia zásadne prichádza do úvahy tam, kde by sa satisfakcia podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka nejavila ako postačujúca. Z vyjadrení žalobcu, ktoré neboli v konaní popreté, bolo preukázané, že žalobca sa snažil situáciu ohľadom svojho pracovného času riešiť aj s vedením, avšak neúspešne. K upusteniu od zásahov nedochádzalo, pričom žalobca ako fyzická osoba, ktorá nedisponuje právomocou v oblasti legislatívy, sám ani nemá prostriedky smerujúce k náprave tohto stavu. Vychádzajúc z povahy porušeného práva a okolností, za ktorých k porušeniu došlo (žalovaná ako členský štát EÚ neprijala opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie požiadavky, aby u žalobcu nebola prekročená maximálna hranica priemerného týždenného pracovného času podľa čl. 6 písm. b) smernice 2003/88/ES) je dôvodný záver, že žaloba na upustenie od neoprávneného zásahu ani žaloba na odstránenie trvajúcich následkov nie je namieste vzhľadom na subjekt zodpovednosti za neoprávnený zásah (štát). Rovnako neprichádza do úvahy ani morálna satisfakcia, ktorou sa podľa súdnej praxe rozumie predovšetkým ospravedlnenie, odvolanie výrokov a podobne. So zreteľom na povahu osobnostného práva, ktoré bolo v danom prípade porušené, však podľa názoru súdu nie je možné v danom prípade podmieňovať možnosť uplatnenia peňažnej satisfakcie požadovaním následku, ktorým by bolo zníženie dôstojnosti, resp. vážnosti žalobcu v spoločnosti tak, ako to má na mysli ustanovenie § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Podmienky pre postup podľa ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a teda priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch sú preto dané.

45. Práve peňažná náhrada predstavuje spôsobilé odškodnenie ujmy. Zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je zmierniť nepriaznivý následok neoprávneného zásahu. Posúdenie výšky nemateriálnej ujmy je závislé od úvahy súdu. Súd sa nestotožnil so žalobcom stanoveným výpočtom nemajetkovej ujmy odvíjajúcej sa od hodín určenej služobnej pohotovosti a jej doplatku do výšky nariadenej služobnej pohotovosti. Výška náhrady nemajetkovej ujmy je určovaná základnými zákonnými kritériami, a to predovšetkým závažnosťou vzniknutej ujmy a okolnosťami za ktorých k porušeniu práva došlo.

46. V posudzovanom prípade bol jednoznačne preukázaný zásah do práva na ochranu osobnosti žalobcu, do práva žalobcu na súkromie a rodinný život (čl. 19 ods. 2 Ústavy SR), pretože žalobca musel reálne odpracovať viac, ako bol povinný v zmysle smernice 2003/88/ES, a to na úkor svojich blízkych (priateľky a maloletého dieťaťa), musel tráviť čas v práci a prichádzal o čas, ktorý by mohol venovať rodine, priateľom, záľubám, resp. iným aktivitám, ktoré nesúvisia s jeho pracovným zaradením a v neposlednom rade aj odpočinku. Z výsluchu žalobcu bolo preukázané, že mu nezostáva dostatok času, ktorý by mohol venovať rodine, čo mu je zo strany jeho priateľky vyčítané a z tohto dôvodu dochádza v jeho rodine k nezhodám. U žalobcu sa objavujú aj zdravotné problémy. Žalobca sa necíti oddýchnutý, má problémy so spánkom, čoraz častejšie sa uňho objavujú bolesti hlavy. Žalobca síce bol aj na poslednej lekárskej prehliadke hodnotený kvalifikačným stupňom A, čo však podľa názoru súdu neznamená, že nedostatok spánku a odpočinku sa na jeho zdraví vôbec neprejavuje. Skutočnosť, že nekvalitný, prerušovaný spánok a jeho nedostatok má negatívny vplyv na zdravie človeka, je všeobecne známa a žalobca v tomto smere nie je nijaká výnimka.

47. Súd pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy prihliadal aj na rozhodovaciu prax iných súdov v skutkovo obdobných veciach. Súd nepovažoval za celkom správne vodítko porovnávať výšku náhrady nemajetkovej ujmy v posudzovanom prípade s odškodnením priznávaným obetiam trestných činov podľa zákona č. 274/2017 Z. z. Nie je zámerom súdu ujmu vzniknutú žalobcovi bagatelizovať, musí však uviesť, že vo väčšine prípadov takýchto obetí ide o neporovnateľne závažnejšie zásahy do práva na ochranu ich osobnosti. O závažnejšie zásahy ide aj v prípade zásahov do života, zdravia, práva na rodinný život usmrtením blízkej osoby napr. pri dopravnej nehode či pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti. V takýchto prípadoch sú žalobcom v súdnych konaniach priznávané spravidla vyššie sumy odškodnenia. Pokiaľ preto súd prihliadal aj na iné rozhodnutia súdov, bral do úvahy predovšetkým súdmi priznané náhrady nemajetkovej ujmy fyzických osôb proti žalovanej v prípadoch s porovnateľným skutkovým stavom. Podľa rozhodnutí, na ktoré poukazoval žalobca (bod 40. žaloby) súdy v porovnateľných prípadoch priznali žalobcom sumy od cca 4 000 eur do cca 7 800 eur. Z rozhodnutí, na ktoré poukazovala žalovaná na strane 15. vyjadrenia k žalobe, vyplýva priznávanie

náhrady vo výške cca od 1 500 eur do cca 2 500 eur. Krajský súd v Prešove v rozsudku sp. zn. 13Co/43/2024 potvrdil priznanie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 2 600 eur (príslušník pracoval v zbore 33 rokov), Krajský súd v Trenčíne v rozsudku sp. zn. 5Co/62/2024, potvrdil priznanie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 2 000 eur. Okresný súd Nitra v rozsudku sp. zn. 12Cpr/2/2024 priznal náhradu nemajetkovej ujmy 2 000 eur (išlo o slobodného a bezdetného príslušníka pracujúceho v zbore od roku 2020), v ďalšom rozsudku sp. zn. 8Cpr/3/2024 náhradu vo výške 2 200 eur (žalobca pracuje v zbore 20 rokov, má 5-ročného syna). Okresný súd Humenné v rozsudku sp. zn. 13C/39/2023 (príslušník pracujúci v zbore 22 rokov, má manželku, dcéru, vnukov a vnučky) priznal žalobcovi sumu 2 200 eur. Vzhľadom na uvedené súd za primeranú sumu náhrady nemajetkovej ujmy v tomto posudzovanom prípade považoval sumu vo výške 2 200 eur, ktorú sumu žalobcovi priznal a vo zvyšnej časti jeho nárok zamietol.

48. Súd nepovažoval za dôvodnú námietku premlčania vznesenú žalovanou za obdobie mesiaca júl 2021. Uvádza, že nerešpektovaním smernice vznikla žalobcovi ujma, ktorú súd analogicky posúdil podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je právo majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 Občianskeho zákonníka. Začiatok plynutia premlčacej doby pri náhrade za nemajetkovú ujmu je viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilého porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. V akom rozsahu došlo k zásahu, t. j. k porušeniu článku 6 písm. b) smernice 2003/88/ES v mesiaci júl 2021, bolo možné zistiť po dovŕšení tohto mesiaca a právo na náhradu nemajetkovej ujmy bolo možné uplatniť v prvý deň nasledujúceho mesiaca, t. j. dňa 1.8.2021. Žaloba bola súdu doručená dňa 1.8.2024, teda v rámci trojročnej premlčacej doby. Nárok žalobcu uplatnený v konaní premlčaný nie je.

49. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

50. Podľa ust. § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

51. Zásadu úspechu vo veci (§ 255 CSP) treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, čo je aj prejednávaný prípad. Žalobcu totiž v takýchto sporoch nemožno ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku sporu, ak tento výsledok závisel od úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do práva žalobcu bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Žalobcu v predmetnej veci preto bolo potrebné považovať za plne procesne úspešného, keďže mal plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia vyplývajúca z tohto jej procesného úspechu závisela výlučne od úvahy súdu. Na základe uvedeného súd priznal žalobcovi proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu (100 %). Dôvody hodné osobitného zreteľa (aplikácia § 257 CSP), ktoré by odôvodnili iné rozhodnutie o trovách konania súd nezistil, na tieto žalovaná ani nepoukazovala.

Poučenie:

20 19Cpr/3/2024

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Nitre. (§362 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka tohto konania. (§ 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.